

Súlyos importkitettség és átláthatatlan árazás az építési fa piacán

Budapest, 2021. december 22. – A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) október 19-én indított gyorsított ágazati vizsgálatot a fa építőanyagok hazai piaci folyamatainak feltárása érdekében. A vizsgálat eredményeinek fényében a versenyhatóság négy javaslatot fogalmazott meg a jogalkotó és a kormány felé. A vizsgálat eredményeit összefoglaló jelentéstervezet elérhető a GVH honlapján, az ágazati szereplőknek nyolc napjuk van a tervezet véleményezésére.

A nemzeti versenyhatóság második gyorsított ágazati vizsgálata a fa építőanyagok értékláncának minden szintjére kiterjedt. A GVH egyaránt vizsgálta az erdőgazdaságok, a fafeldolgozók, az építőanyagok piacán jelentős szerepet betöltő beszerzési tárulások, az építőanyag-kiskereskedők és a kivitelezők piaci magatartását. A versenyhatóság az eljárás során meghallgatta a különböző szereplők véleményét a piaci folyamatokról, illetve ütköztette az eltérő szakmai álláspontokat. A GVH emellett – a NÉBIH-hel együttműködve – összehangolt helyszíni kutatásokat folytatott országszerte, számos vállalkozást pedig adatkéréssel keresett meg. A vizsgálat egyelőre nem tárt fel olyan piaci magatartást, amely versenyfelügyeleti eljárás megindítását tenné szükségessé, ugyanakkor több olyan piaci probléma is akad, amely a versenyre hátrányosan hathat. Ezek megoldására a GVH jelentéstervezetében négy javaslatot fogalmazott meg.

1.: A vizsgálat egyik megállapítása, hogy a fogyasztók kiszolgáltatottak - sok esetben nem tudják összehasonlítani az egyes kereskedők árait -, mert a fa építőanyagok vonatkozásában az árak nem átláthatók és nehezen megismerhetők. Az ártranszparencia hiányát igazolja, hogy az egyes kiskereskedők árai jelentős szórást mutatnak, tehát ugyanaz a termék jelentősen eltérő árakon kapható különböző építőanyag-kereskedéseknél. A GVH ezért szabályozást kezdeményez arra vonatkozóan, hogy a fa építőanyagok kiskereskedelmével foglalkozó vállalkozások számára kötelező legyen aktuális árakat mind a honlapjukon, mind a fizikai értékesítési pontjaikon közzétenni.

2.: Enyhíthet hazánk importfüggőségén, ha a fa építőanyagok egyes típusait helyettesíteni képes termékekre és technológiai megoldásokra – így például a lágylombos fafajtákból előállított építőelemekre – vonatkozó innovatív hazai kutatások sikerre vezetnek, az azok során fejlesztett termékek forgalomba kerülhetnek, és így az import egy részét a magyarországi kitermelésű fafajtákból készített termékekkel lehetne kiváltani. A GVH javasolja ezért a fenyőt helyettesítő fatermékekre vonatkozó – jelenleg is folyó – kutatások és innováció további állami ösztönzését.

3.: A gyorsított ágazati vizsgálat során feltártak alapján a GVH javasolja a Kormánynak, hogy a fatermékek országhatárokon átívelő mozgásának teljesebb nyomon követhetősége érdekében alakítson ki szorosabb (elsősorban elektronikus adatszolgáltatáson alapuló) együttműködést azon államokkal, amelyek hazánkba jelentős mennyiségű faipari terméket exportálnak.

4.: A GVH szembesült azzal, hogy egyes fa építőanyag-forgalmazók elavult, nem digitalizált készletnyilvántartási és ügyviteli rendszerekkel dolgoznak. A versenyhatóság javasolja a jogalkotónak, hogy írja elő ezen termékeket forgalmazó vállalkozások számára az elektronikus ügyviteli rendszer használatának kötelezettségét. Az elvárt elektronikus ügyviteli rendszerek kiépítéséhez, fejlesztéséhez, illetve beszerzéséhez állami céltámogatási rendszer is felajánlható.

A fa építőanyagok piacán jelentkező áremelkedés a lakosság és a vállalkozások széles körét érinti, ráadásul kedvezőtlenül hat az inflációra. Ezért a javasolt pontok megvalósítása enyhíthet az építési fa piacon uralkodó helyzeten.

A Gazdasági Versenyhivatal jelentéstervezetéről külön tájékoztatta az építésgazdasági intézkedések összehangolásáért felelős kormánybiztost.

Az ágazati vizsgálat jelentéstervezete itt érhető el:

https://www.gvh.hu/dontesek/agazati_vizsgalatok_piacelemzesek/agazati_vizsgalatok/jelentes-tervezet-a-fa-epitoanyagok-magyarorszagi-piacan-lefolytatott-gyorsított-agazati-vizsgalatrol

GVH Sajtóiroda